

Státní oblastní archiv v Plzni

Velkostatek Otín – Předslav – Habartice

(1735) 1777–1850 (1881)

Inventář

EL NAD č.: 20196

AP č.: 696

Mgr. Vladimír Červenka

Klášter 2015

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	11
III. Archivní charakteristika archivního fondu	13
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	15
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	16
Seznam použitých pramenů a literatury	17

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	20
Příloha č. 2: Dnešní a německá či již nepoužívaná znění místních jmen	21
Příloha č. 3: Přehled zjištěných majitelů a úředníků statků Otín, Předslav a Habartice	22

Inventární seznam:

I. KNIHY	29
A) Dominikální agenda	29
B) Přenesená agenda	29

I. Vývoj původce archiválií

Lokality tvořící v minulosti majetkový komplex, jehož správa představuje původce archiválií, k nimž je vyhotovena tato archivní pomůcka, se nachází v Plzeňském kraji, v okrese Klatovy. Bezprostředně sousedící Otín a Předslav jsou vzdáleny zhruba 7 km severozápadně od okresního města. Habartice leží izolovaně asi 5 km západně od Plánice a přibližně 8 km jihovýchodně od Otína a Předslavi. Všechna tři místa byla před sloučením pod jedním majitelem správními středisky samostatných statků. Pro větší přehlednost je proto nejprve podán stručný přehled vývoje každého zvlášť a po sloučení pak společně.

Statek Otín (14. století – 1750)

První písemná zmínka o existenci šlechtického zboží v Otíně pochází z roku 1379. Panské sídlo – tvrz – s poplužním dvorem je poprvé výslovně zmiňováno roku 1550 při prodeji Burianem Boříkovským z Košumberka Šebestiánu Reichenbachovi z Reichenbachu. V roce 1615 byl majitelem statku Jiřík Kanický z Čachrova, který tehdy přiznával ke zdanění 8 poddaných hospodářů a ovčáckého mistra, což dokládá, že zde tehdy byl již ovčín.

Po třicetileté válce byl statek Otín ve vlastnictví Ludmily Kanické z Poborovic, vdovy po Jiříkovi Kanickém z Čachrova. Sestával ze dvou vsí – Otína se 4 selskými a 4 zahradnickými usedlostmi a Vlčí (necelých 8 km severně od Otína), kde byl 1 grunt, 1 pustá chalupa, 4 zahradnické usedlosti a druhý panský dvůr.

Při dělení statku mezi Jana Jiřího, Viléma Jetřicha a Petra Ferdinanda Kanické z Čachrova roku 1656 je jako jeho příslušenství uváděna nová a stará tvrz, řečená Šobat, dvůr, ovčín a poprvé též pivovar, štěpnice, zahrada a malá zahrádka. Vlčí připadlo nejprve Petru Ferdinandovi a poté jeho sestrám, naposledy Kateřině Veronice Kanické provdané za Jana Viléma Příchovského z Příchovic na Svojšíně a Lomu, který roku 1675 koupil i Otín, několik let předtím znovu sjednocený Marií Sofií Bukovskou von Heidesdorf. Vlčí bylo naopak mezitím připojeno ke statku Lužany. V 18. století náležela malá část vsi k panství Červené Poříčí.

Po smrti Jana Viléma Příchovského roku 1695 zdělili Otín jeho synové Albrecht Karel a Antonín Ferdinand Příchovští z Příchovic. Albrecht Karel Příchovský připojil roku 1704 sousední Předslav. Při komisionálním prodeji jeho statků o čtyři roky později se v Otíně uvádí

nově hospoda a kovárna. Po několika dalších majitelích získala roku 1735 Otín a Předslav s příslušenstvím, mimo jiné i domem v Klatovech, Maria Viktoria Anna svobodná paní von Unwerth, rozená von Engelsfluß, která v roce 1743 prodala oba statky za 43 000 zlatých svému zeti Františku Adamovi Janovskému z Janovic. Ten pak roku 1750 přikoupil od švagra Ignaze Karla Josepha svobodného pána von Unwerth statek Habartice.

Statek Předslav (14. století – 1704)

Předslav byla od středověku farní vsí. Se zdejšími kostelem sv. Jakuba Staršího také souvisí nejstarší známá písemná zmínka o vsi pocházející z roku 1369. Ve stejnou dobu zde již bylo šlechtické zboží rozdělené mezi více vlastníků, později ale zase spojené v jeden statek. K roku 1483 je v Předslavi doložena existence tvrze a poplužního dvora.

Roku 1603 náležela Předslav Karlovi Říčanskému z Říčan, který zde přiznával ke zdanění 7 poddaných hospodářů, faru a ovčáckého pacholka, což znamená, že tehdy tu již byl ovčín. V roce 1629 je mezi příslušenstvím statku uváděn rybník a mlýn.

V polovině 17. století, kdy Předslav držel Karlův syn Petr Vilém Říčanský z Říčan, k ní patřil také blízký Újezdec. V obou vsích byly panské dvory, v Předslavi navíc bydlel sládek, což lze mít za doklad existence pivovaru. Podle údajů berní ruly z roku 1654 bylo v Předslavi 5 selských, 1 chalupnická a 1 zahradnická usedlost, v Újezdci 3 selské grundy.

V roce 1673 byl Újezdec odprodán k Měcholupům a Předslav se dostala do vlastnictví Magdaleny Maxmiliány Lehomské z Malevic, manželky Viléma Jetřicha Kanického z Čachrova, bývalého pána na Otíně. V tuto dobu je v Předslavi poprvé výslovně uváděn pivovar a také výsadní krčma.

Majetkem Kanických z Čachrova byla Předslav až do roku 1704, kdy ji koupil Albrecht Karel Příchovský z Příchovic a připojil k Otínu, s nímž už zůstala natrvalo majetkově spojena. Při již zmiňovaném komisionálním prodeji jeho statků roku 1708 náležela k tomu předslavskému nově vinopalna, kovárna a uvádí se zahrada, chmelnice a štěpnice.

Statek Habartice (14. století – 1750)

Větší část Habartic patřila ve středověku cisterciáckému klášteru v Pomuku, který rovněž vykonával patronát nad místním kostelem sv. Petra a Pavla připomínaným poprvé roku 1364. Po zániku kláštera za husitských válek zůstal tento díl součástí panství Zelená Hora, jež se

konstituovalo na někdejší pomuckém klášterství, a roku 1584 připadl k panství Plánice. Brzy se z něj ale vytvořil drobný šlechtický statek, nejprve v majetku Příchovských z Příchovic a pak Harantů z Polžic a Bezdruzic. Druhý díl vsi byl samostatným šlechtickým zbožím již roku 1379. Později se dostal do vlastnictví města Klatov, které si ho roku 1544 nechalo zapsat do desk zemských a s krátkými přestávkami způsobenými konfiskací pro účast v prvním i druhém stavovském odboji ho vlastnilo dalších téměř devadesát let. Majetkově sjednotil Habartice až roku 1631 Přibík Jeníšek z Újezda. Příslušenství statku tehdy tvořil dvůr (plnící současně funkci vrchnostenského obydlí) se štěpnicemi a kuchyňskou zahradou, krčma a patronát.

Roku 1654 držela Habartice Regina Kateřina Kocová z Dobrše, rozená z Klenového a Janovic. Ve vsi měla 2 sedláky, 4 zahradníky a 1 pustý grunt. Před svou smrtí roku 1667 odkázala statek jezuitské koleji v Klatovech. Jezuité ho však po třinácti letech prodali. Po několika dalších majitelích získal Habartice roku 1739 svobodný pán Ignaz Karl Joseph von Unwerth, který je roku 1750 prodal svému švagrovi Františku Adamovi Janovskému z Janovic na Otíně a Předslavi.

K Habarticím náležela také osada Chuchle, ve 14. a 15. století samostatné šlechtické zboží ve vlastnictví Obyteckých z Obytec. Později však zpusťla a jako taková se roku 1663 uvádí co by příslušenství statku Habartice. Patrně na sklonku 17. století byl na místě někdejší vsi založen panský dvůr řečený Nový dvůr.

Spojené statky Otín, Předslav a Habartice (od roku 1750)

Hospodářskou situaci spojených statků kolem poloviny 18. století přibližuje tereziánský katastr. K dominikálu tehdy náležely 4 dvory – v Otíně (pozemky: 199,1 strychů polí, louky na 24 vozů), Předslavi (pozemky: 239,3 strychů polí, louky na 45 vozů), Habarticích (pozemky: 98,2 strychů polí, louky na 38 vozů) a Chuchli (pozemky: 58,1 strychů polí, louky na 7 vozů), 2 ovčiny (Otín, Předslav), pivovar v Otíně s ročním výstavem 165 $\frac{2}{3}$ sudu, 3 hospody (Otín, Předslav, Habartice), 2 mlýny (v Habarticích o 1 kole, v Předslavi o 2 složeních a stoupě). Rybníční a lesní hospodářství je popisováno společně pro Otín a Předslav, zvláště pak pro Habartice. K Habarticím tedy náleželo 120 strychů lesa, 445,2 strychů porostlin a blíže nespecifikované násadní rybníky na 8 kop ryb. Na území statků Otín a Předslav náleželo k dominikálu 140 strychů lesa, 80 strychů porostlin; jednotlivé díly jsou nazývány U Skalky (Otín), Hájek, Ve Chvojích, Skalka, U Ouvaru, U Žbánu, Na Lhotech

(Předslav). Rybníky, násadní na 41 kop a výtažní na 11 kop, jsou uváděny 4 – Hořejší a Dolejší Otínský, Předslavský a Pod Předslaví.

Na rustikálu bylo usazeno celkem 25 poddaných hospodářů – 10 v Otíně (zde byla i poddanská kovárna), 6 v Předslavi a 9 v Habarticích.

Z patronátních staveb je zaznamenán pouze kostel sv. Petra a Pavla v Habarticích, označený sice jako farní, avšak administrovaný excurrento z Plánice. Za josefínských reforem zde byla zřízena lokálie, ale již roku 1801 zanikla.

Kostel sv. Jakuba Staršího v Předslavi uváděn není, ačkoli duchovní správa při něm fungovala. V letech 1647–1692 byl filiálním k nedalekým Němčicím, pak zde vznikla administratura, kterou měli na starosti nejprve dominikáni z Klatov a od roku 1726 světské duchovenstvo. Plnohodnotná farnost byla obnovena roku 1787 a příslušely k ní kromě Předslavi vsi Domažličky, Makalovy, Makov, Měcholupy, Nedaničky, Ostřetice, Otín, Těšnice a Třebýcina. Kostel sám byl roku 1724 rozšířen a v letech 1767–1768 během rozsáhlejší přestavby nově zaklenut. Kromě toho lze pro léta 1769–1770 doložit, že vrchnost měla na zámku v Otíně soukromou kapli Panny Marie a vydržovala domácího kaplana. Na území statku přebýval dokonce i poustevník, ivanita jménem Hilarius, který šel roku 1759 za kmotra vnukovi zámeckého pána Františka Adama Janovského z Janovic.

František Adam rytíř (od roku 1772 svobodný pán) Janovský z Janovic, pán na Otíně, Předslavi a Habarticích, zemřel roku 1779. Rodinný majetek, k němuž náležely mimo jiné i vinice a další nemovitosti v Klatovech, zdědili jeho synové Dominik František, Jan Vincenc a Václav Josef. Byl však značně zatížen dluhy. Nejspíše proto již roku 1782 odprodali bratři dvůr Chuchli, z nějž se tak stal samostatný deskový statek. V roce 1784 se dědicky vyrovnali, přičemž Otín, Předslav a Habartice připadly prostřednímu Janu Vincencovi. Ani jemu se ovšem nepodařilo vybědnout z finančních potíží, a proto se roku 1802 dostal do vyrovnávacího řízení, které je mělo vyřešit. Na žádost věřitelů byla nakonec roku 1808 uzavřena nucená smlouva s JUDr. Ferdinandem svobodným pánem Hirschem von Sternfeld, který Otín, Předslav a Habartice odkoupil a záhy je postoupil své dceři Aloisii, provdané Somssich de Sáard. Od ní získal všechny tři statky roku 1809 za 114 000 zlatých JUDr. Johann Miechura z Prahy, který již předtím zastupoval věřitele ve vyrovnávacím řízení s baronem Janovským.

S osobou JUDr. Johanna Miechury (1774–1852) vstoupil do dějin Otína, Předslavi a Habartic velice významný rod, třebaže nebyl urozeného původu. Jak ale vidno, na šlechtické prostředí měl díky své profesi četné vazby, stejně jako na bohaté měšťanstvo, ale také na

osobnosti českého národního obrození. Již otec Johanna Miechury Anton, narozený ovšem ještě do poddanské rodiny ve Slaníku u Strakonic, byl hospodářským inspektorem hraběte Losyho von Losimthal. Johann Miechura vystudoval práva a stal se zemským advokátem. Kromě statků na Klatovsku vlastnil ještě Lobkovice u Neratovic. Jeho dcera Theresie (1807–1860) se provdala za obrozence, historika a politika Františka Palackého (1798–1876). Sňatek se konal 16. září 1827 v předslavském kostele sv. Jakuba Staršího.

JUDr. Miechura dokončil přestavbu zámku v Otíně započatou Ferdinandem Hirschem von Sternfeld. Zámek obklopila ovocná a okrasná zahrada s poustevnou, lázeňským domkem, gloriem a domkem pro zahradníka. V Předslavi dal postavit novou školní budovu, dostavět současnou kostelní věž a na místním hřbitově zřídil rodinnou hrobku. V Habarticích nechal vystavět obydlí pro lokalistu a spolu s dalšími dobrodinci se tak zasloužil o obnovu zdejší lokálie roku 1845. V roce 1856 pak byla lokálie povýšena na faru.

Roku 1813 koupil od města Klatov dvůr zvaný Vollnerka ležící 2 km jižně od Otína u vsi Točnicku a přejmenoval ho na Annahof (dnes Anenský Dvůr) a v roce 1818 získal zpátky dvůr Chuchlí, zvaný též Nový dvůr.

Hospodářskou situaci na spojených statcích Otín, Předslav a Habartice za Johanna Miechury osvětluje sedmý díl Sommerovy topografie věnovaný Klatovskému kraji a vydaný roku 1839. Statky Otín a Předslav tehdy sousedily na severu s panstvím Chudenice, na východě a jihovýchodě s panstvím Červené Poříčí a maltézskou komendou Měcholupy, a na západě s pozemky města Klatovy. S těmi hraničily na západě i Habartice, na severu pak s maltézskou komendou Obytce a na jihu s panstvími Plánice a Týnec. Celková výměra všech tří statků činila 1 583 strychů a 234 čtverečních sáhů, z čehož na dominikál připadalo 1 038 strychů a 1 341 čtverečních sáhů. Na Otíně a Předslavi bylo nejvíce polí, významné zastoupení měly i lesní plochy, které jednoznačně dominovaly na Habarticích. Vrchnostenská půda byla obhospodařována z 5 dvorů – Otína, Předslavi, Habartic, Chuchle čili Nového dvora a Annahofu. V Otíně a Předslavi se rovněž nacházely ovčiny. Správním centrem byla Předslav, kde byl úřednický dům, farní kostel a škola. Dále zde fungoval pivovar s kapacitou 10 sudů na jednu várku, přeložený sem z Otína pravděpodobně již v šedesátých letech 18. století, vinopalna, flusárna, mlýn, vápenka a cihelna. Ve vsi byla hospoda a myslivna. V Otíně se nacházel vrchnostenský zámek a krčma. Další panské obydlí stálo ve dvoře v Habarticích. Zde měla vrchnost ještě flusárnu, mlýn, pilu a hospodu. Byl tu kostel, obydlí lokalisty a škola spravovaná pomocným učitelem. Při blízkém dvoře Chuchle (Novém dvoře)

se postupně konstituovala osada o 8 domcích, která později zase zanikla. Na území všech tří statků bylo evidováno 907 převážně česky mluvících obyvatel.

Zvláštní smlouvou ze 4. listopadu 1840 odevzdal JUDr. Johann Miechura rodinný majetek na Klatovsku svému nejstaršímu synovi Leopoldu Karlu Eugenovi. Ten byl mimo jiné významným hudebním skladatelem. Zemřel roku 1870 a dědictví, odhadnuté na 250 000 zlatých, bylo v únoru 1871 převedeno rozhodnutím krajského soudu v Plzni na jeho syna Viktora Miechuru. Již v následujícím roce ale spojené statky Otín, Předslav a Habartice prodal své vzdálené příbuzné Marii Zeithammerové, rozené Petersové, manželce zemského školního inspektora, aby je ještě téhož roku koupil zpět. Hospodařil pak na nich do roku 1875, kdy vlastnické právo postoupil MUDr. Vojtěchu (Adalbertu) Duchkovi, profesoru vídeňské univerzity a dvornímu radovi. Majitel hospodařil ve vlastní režii na dvorech Předslav, Otín a Annahof. Pozemky dvorů v Habarticích a Chuchli (Nový dvůr) byly rozparcelovány a propachtovány. Z průmyslových podniků byla v provozu cihelna v Předslavi (ve vlastní režii) a zmodernizovaný pivovar (pronajatý). Lesní hospodářství se dělilo do revírů Předslav a Habartice.

Roku 1882 získala alodiální statek Otín, Předslav a Habartice Bertha Amalie Halbmayrová, dcera velkohoteliéra a starosty města Mariánských Lázní, od roku 1883 provdaná za bývalého poručíka dragounů Karla Georga Hanela. Pro něj roku 1890 oddělila jako nový alodiální statek Habartice a Chuchli (Nový dvůr), zatímco Otín s Předslaví a Annahofem směnila téhož roku s manžely Jaroslavem a Marií Procházkovými z Prahy za jejich dva domy na Královských Vinohradech. Dodejme jen, že asi roku 1900 koupil Habartice a Chuchli hrabě Joseph von Wallis auf Carrighmain a připojil je ke svému velkostatku Plánice.

Po oddělení Habartic a Chuchle činila celková výměra alodiálního statku Otín a Předslav s Annahofem, jak byl teď statek povětšinou označován, 378,96 ha, z toho 182,43 ha polí, 53,61 ha luk, 6,03 ha zahrad, 8,30 ha pastvin, 0,93 ha rybníků a 127,66 ha lesa. Zemědělská půda byla z větší části obhospodařována ve vlastní režii při dvorech Otín, Předslav a Annahof, jen 34,53 ha se nacházelo v pachtu. Pěstovala se řepa, pšenice, žito, ječmen, oves, kukuřice, brambory a též ušlechtilé odrůdy ovoce (10 000 stromů). Rybníční hospodářství tvořilo 5 menších rybníků, lesní jediný revír Předslav. Sídlem statkáře byl zámek v Otíně s anglickým parkem, úřední kanceláře a byty se nacházely v Předslavi. Zde byla v provozu také velká cihelna s roční produkcí 200 000 cihel. Místní pivovar byl ovšem v rekonstrukci, nejspíše stále ještě v důsledku požáru, který ho postihl v únoru 1883, nebo v souvislosti s velkorysým

plánem manželů Procházkových na výstavbu zcela nového na 30 hl várky. Jako sládek zde působil Karel Pecinovský, později nájemce pivovaru.

Již roku 1893 byl na majetek manželů Procházkových vyhlášen konkurz a v následujícím roce oznámena veřejná dražba. Do ní se přihlásil jeden zájemce, ale protože nenaplnil podmínky, koupila nakonec statek roku 1896 zpátky Bertha Amalia Hanelová, ovšem již v roce 1897 ho prodala hraběnce Olze von Zedtwitz-Liebenstein. Podle údajů publikovaných roku 1906 se hospodářská situace statku oproti předešlým letům mnoho nezměnila. Nově zde začal fungovat lihovar, zatímco pivovar ukončil činnost. V Předslavi je kromě kostela a fary uváděna čtyřtřídní škola a pošta.

Roku 1909 si hraběnka Zedtwitzová zakoupila statek Čeminy na severním Plzeňsku a Otín s Předslaví a Annahofem následujícího roku prodala. Schematismus velkostatků vydaný v roce 1910 uvádí jako kupce K. A. Lačinského, který plánoval parcelaci statku. Zánik dosavadního alodiálního statku, k němuž v uvedeném roce skutečně došlo, popisuje přehledně kronika obce Předslavi. Zámek s parkem koupil Ferdinand von Altvatter, dvůr v Otíně František Kašička, dvůr v Předslavi Antonín Šimice, Annahof Josef Černý z Poleně. Část zemědělských pozemků byla rozparcelována mezi místní zemědělce. Lesy s cihelnou odkoupilo město Klatovy. Lihovar v Předslavi získal Julius Vantoch z Nymburka, který ho roku 1921 prodal místnímu Sokolu. Ten budovu zbořil a na jejím místě si roku 1922 postavil sokolovnu.

Podrobný přehled zjištěných majitelů všech tří statků v době jejich samostatné existence i po spojení je součástí přílohy č. 3 této archivní pomůcky.

Až do sedmdesátých let 18. století, dlouho po spojení Otína a Předslavi (1704) a nějaký čas i po přikoupení Habartic (1750), sídlila správa statku stejně jako vrchnost na Otíně. Nejpozději za Jana Vincence svobodného pána Janovského z Janovic (1779/1784–1808) však došlo k oddělení vrchnostenské kanceláře od vrchnostenského sídla. To zůstalo na Otíně, zatímco kancelář se přesunula do Předslavi, nejspíše do prostor bývalé tvrze, o které se v roce 1839 hovoří jako o úředním domě. Potvrzují to především pozemkoknižní zápisy. Některé dokumenty, které byly do pozemkových knih zaneseny, týkající se jak rustikálního, tak dominikálního majetku, potvrdila svým podpisem a pečetí přímo vrchnost na zámku v Otíně, naprostá většina patrimonijní a s největší pravděpodobností také hospodářské agendy se vyřizovala v Předslavi. V datacích pozemkoknižních zápisů nacházíme následující formulace: „na kanceláři předslavské“ (1786), „při ouřadě votínském v Předslavi“ (1796), „od

vrchnostenského práva statků Votín a Habartice v Předslavi“ (1805) či „*auf der Przedslawer Amtskanzley*“ (1820). Důležitá je v tomto směru také výpověď matrik předslavské farnosti, které uvádí jako místo narození, sňatků a úmrtí panských úředníků a jejich rodinných příslušníků vždy Předslav, zatímco v případě vrchnosti je to Otín.

Podobně jako na jiných statcích, stál i zde v čele administrace úředník označovaný nejčastěji jako *správce* (německy *Verwalter*, *Amtsverwalter* či *Amtsverweser*), ve starším období někdy i jako *vrchní* nebo *direktor* (latinsky *director oeconomiae*) a zcela výjimečně lze zachytit jednoduché pojmenování *úředník* (u Antona Neumanna, 1837–1850). Někdy bývá současně označován také jako *početvedoucí*, *sirotčí početvedoucí* (německy *Weisenrechnungsführer*) nebo *Kirchenrechnungsführer* (vedoucí kostelních účtů), což naznačuje, že přímo vykonával agendu různých správních oblastí. Nadřazeným mu mohl být *inspektor*. Z dochovaných archiválií je ovšem znám pouze v letech 1812–1830 Martin Lendl, který tuto funkci vykonával i na sousední maltézské komendě Měcholupy, kde býval předtím správcem.

K vrchnostenské kanceláři dále od josefínských reforem až do zrušení patrimoniální správy obvykle náležel úředník s nižší soudní pravomocí – *justiciár*. V našem případě je doložen od roku 1792. Nezřídka pracoval současně i pro některá další panství a statky v okolí, například pro již zmíněné Měcholupy nebo pro Plánici. Zajímavostí v této souvislosti je to, že od roku 1829 vykonával funkci justiciára syn majitele Leopold Karl Eugen Miechura, neboť měl podobně jako otec právnické vzdělání, a setrval v ní i poté, co mu otec roku 1840 statky Otín, Předslav a Habartice odevzdal jako svému dědici.

Kromě správce a justiciára lze doložit ještě úředního písaře, označovaného jako *kancelářský*, *aktuár* nebo *ingrosátor*. Jeden z takových, Josef Lukeš, se stal roku 1850 správcem.

O dalších úřednících nemáme z doby před rokem 1850 prakticky žádné doklady. Jen roku 1820 je zmiňován *důchodní*.

Po roce 1850 se správní agenda zúžila fakticky jen na hospodářskou, kterou obstarával *správce*. V letech 1862–1870 je doložena funkce *obročního*. V kanceláři vypomáhal *hospodářský adjunkt*. Jedním byl roku 1881 Jindřich Christen, později správce maltézské komendy v Měcholupech.

Správu lesů vykonával *revírník (lesní)* se sídlem v Habarticích a po jejich oddělení na sklonku 19. století v Předslavi. V posledních letech existence statku se uvádí vždy vrchní lesní hajný a jeden řadový.

Přehled zjištěných úředníků, konkrétně správců (před i po roce 1850) a justiciářů, je součástí přílohy č. 3 této archivní pomůcky.

Na závěr je potřeba se zmínit krátce i o názvu, pod kterým majetkový komplex tvořený kdysi samostatnými statky Otínem, Předslaví, Habarticemi a prakticky i Chuchlí, vystupuje v soudobých dokumentech a literatuře mimo provenienci administrace statků, respektive statku. Do roku 1850 se hovoří o *stacích Otín, Předslav a Habartice* (Chuchle se většinou nezmiňuje), ale tvořících jedno dominium se společným majitelem a správou. Po roce 1850 pak převládá označení *alodiální statek (Allodial-Gut)* specifikovaný jako *Předslav, Otín, Habartice s Chuchlí a Annahofem* nebo *Předslav, Otín, Habartice a Nový dvůr*. S oddělením Habartic a Chuchle (Nového dvora) v roce 1890 se název změnil na *Allodiální statek Otín a Předslav s Annahofem* (sporadicky též označovaným jako *Anov*), přičemž poloha tohoto je někdy blíže lokalizována v Točníku.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archivní fond, jehož původcem je správa spojených statků Otín, Předslav a Habartice, se dochoval velice torzovitě. Tvoří ho pouze úřední knihy. O jeho vývoji a důvodech, proč tomu tak je, máme k dispozici velmi omezené informace. Můžeme jen předpokládat, že archiv správy spojených statků se nacházel v místě, kde sídlila vrchnostenská kancelář, to jest v Předslavi, s největší pravděpodobností v objektu bývalého panského sídla – tvrze. Ta stála severovýchodně od farního kostela sv. Jakuba Staršího. Na počátku 20. století však byla upravena na lihovar, který roku 1921 odkoupil místní Sokol, zbořil ho a na jeho místě postavil roku 1922 sokolovnu. Z původní tvrze se dochoval jen pozůstatek gotického polygonálního stavení napojeného na budovu sokolovny.

Zajímavý údaj o osudech archivu poskytuje kronika obce Předslavi, podle níž jeden z majitelů statku Viktor Miechura „*nevážil si ani bohatého a velice cenného archivu. Celý obsáhlý archiv i s originály všech skladeb jeho otce prodal předslavskému židu Davidu Weisovi za velice směšnou cenu.*“

Ze zprávy Emanuela Janouška publikované v Časopise archivní školy roku 1936 se dovídáme, že do prohlídky archivů a registratur na soukromých velkostatech podniknuté o dva roky dříve z podnětu Zemědělského archivu v Praze byly zahrnuty také Předslav a Otín. Otázkou ale je, jaké archivy zde byly prohlíženy, když původní deskový statek zanikl již roku 1910.

Jinou cestou se ubíraly osudy pozemkových knih, které dnes tvoří naprostou většinu fondu. Ty byly po zrušení patrimoniální správy k datu 26. května 1850 úředně uzavřeny. Majitel statku a současně justiciár Leopold Karl Eugen Miechura napsal na zadní stranu zadní předsádky uzavírací doložku, podepsal ji a opatřil úřední pečeti velkostatku s heraldickým obrazem a opisem AMTSIG D GUTTER WOTTIN PRZEDSLAW U HABARTITZ, otištěnou do červeného vosku. Poté byly pozemkové knihy odevzdány okresnímu soudu v Klatovech, jehož úředníci do nich ještě nějakou dobu zapisovali. Nově založili dvě další knihy, a to knihu listin č. I (od roku 1851) a pozemkovou knihu pro ves Předslav (od roku 1864), které jsou dnes uloženy ve Státním okresním archivu Klatovy ve fondu Okresní soud Klatovy. Všechny byly posléze označeny signaturami 539–553. Šlo tedy celkem o 15 knih. Od okresního soudu byly ve dvou fázích předány do Archivu země České v Praze. Roku 1900 šlo o dvě nejstarší hlavní knihy, z dokladových pak o knihu testamentů č. II. Ostatní, s výjimkou těch, které založil okresní soud v Klatovech až po roce 1850, následovaly v roce 1936. Nástupce Archivu země České Státní ústřední archiv v Praze je roku 1962 předal Státnímu archivu v Plzni. Zde se staly součástí sbírky pozemkových knih a byly zpracovány kartotéční formou. Vytříděním těch, které provenienčně souvisely s patrimoniální správou statků Otín, Předslav a Habartice, vlastně vznikl fond *Velkostatek Otín*, jenž byl uložen na klatovské pobočce Státního archivu v Plzni. Do příslušné knihy přírůstků byly ovšem zaneseny zpětně až roku 1998 (KP 105/98). Každopádně k 31. prosinci 1972 tedy čítal fond 13 pozemkových knih s časovým rozsahem 1777–1881 a metráží 0,40 bm. To zůstalo nezměněno až do přestěhování fondu z Klatov na pobočku Klášter u Nepomuka Státního oblastního archivu v Plzni roku 2009, kdy byla dodatečně zaevidována katastrální mapa obce Habartice podle stavu roku 1926 s metráží menší než 0,01 bm. Vývoj fondu pak ukončilo převzetí dvou úředních knih s časovým rozsahem 1779–1836 a metráží 0,05 bm, uložených dosud ve Vlastivědném muzeu Dr. Hostaše v Klatovech, ke dni 23. ledna 2014 (č. j. SOAP/001-0162/2014; KP 4/2014). Kdy a za jakých okolností se do muzea dostaly, není známo. Jejich původcem je ale s největší pravděpodobností správa spojených statků Otín, Předslav, Habartice (viz kapitola III.). Před započítáním pořádacích prací tvořilo fond 15 úředních knih a 1 mapa.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond tvoří archiválie o časovém rozsahu (1735) 1777–1850 (1881) a celkové metrāži 0,45 bm. Inventarizace fondu byla provedena v roce 2015. Jedinou dostupnou pomůcku dosud představovaly kartotéční lístky k pozemkovým knihám.

Při inventarizaci fondu bylo postupováno a archivní pomůcka byla vyhotovena podle základních pravidel (*Metodické návody a instrukce pro zpracování archivního materiálu, Sborník archivních prací. Roč. X, 1960, č. 2, s. 215–310; Michal WANNER a kol. Základní pravidla pro zpracování archiválií. Praha : Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2013, kapitola 2*) a dále podle metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 z 12. března 2010 a dodatku k tomuto pokynu č. j. SOAP/006-1300/2014 s platností od 15. července 2014.

Předně došlo k úpravě názvu fondu z „*Velkostatek Otín*“ na „*Velkostatek Otín – Předslav – Habartice*“, a to z následujících důvodů. Dochované archiválie pocházejí bez výjimky z doby, kdy byly tyto tři statky majetkově a administrativně spojeny v jedno dominium, ale v soudobých pramenech a literatuře stále do jisté míry chápány jako tři samostatné jednotky a podle toho označovány. Tak je tomu kupříkladu v Sommerově topografii (1839), kde figurují jako *Gütter Wottin, Předslaw und Habartitz*. Dalším důvodem byla skutečnost, že patrimoniální a hospodářská správa celého komplexu sídlila většinu období, z nějž dochované archiválie pochází, v Předslavi, zatímco vrchnost v Otíně.

Při pořádacích pracích byla z fondu vyřazena a do fondu Velkostatek Plánice přerazena katastrální mapa obce Habartice podle stavu z roku 1926, neboť Habartice byly již roku 1890 odděleny jako samostatný alodiální statek a asi roku 1900 pak připojeny k plánickému velkostatku. Původcem tedy nemohla být správa spojených statků Otín, Předslav, Habartice. Došlo tím ke změně počtu evidenčních jednotek z 16 na 15.

Hlubším studiem pozemkových knih při jejich pořádání bylo zjištěno, že nejsou dochovány všechny. Chybí především pozemková kniha č. II pro Habartice založená zřejmě roku 1804 společně se samostatnými knihami pro Otín a Předslav. Všechny tři navazují na starší společnou pozemkovou knihu vedenou od roku 1794 (inv. č. 4).

Mnohem markantnější je míra dochování patrná u knih dokladových. Vzhledem k tomu, že ty dochované nesou označení II, respektive B, lze oprávněně předpokládat, že existovaly rovněž knihy s označením I, případně A. Dokládají to i odkazy na ně u zápisů v knihách dochovaných. U dvou z nich je i blíže udán rok vzniku 1794, který koresponduje s rokem

založení společné hlavní pozemkové knihy pro vsi Otín, Předslav a Habartice. Není tudíž vyloučeno, že byly pro tuto vytvořeny jako dokladové. U dochovaných dokladových knih je až na jednu výjimku (inv. č. 14) totožný rok založení 1804, což umožňuje domnívat se, že vznikly v souvislosti se založením nových hlavních knih, nyní pro každou ves dominia zvlášť (viz výše). Proč se starší dokladové knihy tvořící předpokládanou první řadu nedochovaly, nevíme jistě. Rozhodně nebyly roku 1850 odevzdány okresnímu soudu v Klatovech, stejně jako pozemková kniha č. II pro Habartice.

Zvláštní skupinu představují knihy označené původcem jako *Amts Vertrags Protocoll* (inv. č. 8–11). Obsahují zápisy z pozůstalostních řízení, v případě chronologicky nejstarší (inv. č. 8) výjimečně i několik vrchnostenských dekretů, a jsou označeny majuskulními literami Q–T. Tvoří tak samostatnou řadu, nezávislou na ostatních hlavních a dokladových knihách s výjimkou vůbec nejstarší dochované pozemkové knihy (inv. č. 3), založené zhruba ve stejnou dobu jako první *Amts Vertrags Protocoll*, která nese označení literou O. Dohromady tak dokládají nejstarší zjištěný způsob signování úředních knih původcem.

Samostatným případem je pozemková kniha pro osadu Chuchlí při stejnojmenném deskovém dvoře zvaném též Nový dvůr (inv. č. 7). Ta byla založena již roku 1808, to jest ještě v době, kdy šlo o samostatný statek. Po jeho připojení, respektive znovupřipojení k Otínu, Předslavi a Habarticím roku 1818 byla předána předslavské úřední kanceláři, která pokračovala v jejím vedení.

Dvě úřední knihy, které se do fondu dostaly z Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech, byly zařazeny do skupiny Dominikální agenda (inv. č. 1 a 2). Obsahují pozemkoknižní zápisy k poddanským i k některým dominikálním nemovitostem. U všech je v záhlaví uvedeno, že byly vyhotoveny jako opisy kvůli vyvazování gruntů, takže velmi pravděpodobně pro potřebu majitele statku, který pozemkové knihy, jež by jinak k uvedenému účelu posloužily, odevzdal roku 1850 okresnímu soudu v Klatovech.

Časové rozsahy knih byly prověřeny a upraveny dle skutečnosti. Priora tvoří zápisy vzniklé před založením konkrétní knihy, je-li bezpečně známo, nebo ho lze kvalifikovaně odhadnout, a posteriora zápisy učiněné až po jejich uzavření původcem.

Originální názvy knih jsou převzaty z titulních listů, v případě jejich absence pak ze štítků na předních deskách.

Během pořádacích prací nebylo ve fondu skartováno. Po ukončení inventarizace jej tvoří 15 úředních knih, z toho 13 pozemkových.

Fyzický stav archiválií je úměrný jejich stáří. Převažuje poškození trhlinami a přelomením. Vše je konkretizováno v jednotlivých inventárních zápisech. Žádná z archiválií nevyžaduje neodkladný a zásadní restaurátorský zásah.

Pokud jde o jazyk archiválií, převažuje čeština, němčina je zastoupena rovněž, ale v omezené míře.

Vzhledem k malému rozsahu fondu nebyly vyhotoveny rejstříky. Jako příloha č. 2 je zpracován přehled dnešních a německých či již nepoužívaných znění místních jmen. Současná jména jsou v celé archivní pomůcce používána podle *Statistického lexikonu obcí České republiky* z roku 2013.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Badatelské využití fondu *Velkostatek Otín – Předslav – Habartice* limituje skutečnost, že obsahuje prakticky pouze pozemkové knihy pocházející z relativně pozdního období, které navíc nejsou dochovány všechny. Přesto mohou poskytnout informace pro zájemce o sociální a ekonomické postavení poddaných na malém statku, respektive statcích od 3. čtvrtiny 18. století, pomineme-li ojedinělá priora z jeho první poloviny, až do konce patrimoniálního období v roce 1850. Vítaným pramenem mohou být pro rodopisce při shromažďování, doplňování a korigování genealogických dat. Obsahují ovšem i záznamy týkající se dominikálního majetku, jako například pronájem vinopalny a flusárny v Předslavi Židu Herschlu Mayerovi (1779), zápis na krčmu v Otíně (1791) nebo na předslavský mlýn z roku 1741 zanesený jako prius do nejstarší dochované pozemkové knihy (vše v inv. č. 3). Nechovanou pozemkovou knihu č. II pro Habartice může v omezené míře suplovat kniha opisů pozemkoknižních zápisů pro tuto obec (inv. č. 2).

Zajímavé údaje, především genealogického rázu, obsahují knihy pozůstalostních řízení (inv. č. 8–11). Nezřídka se týkají poddaných, kteří zemřeli během vojenské služby. Nejstarší z uvedených knih obsahuje i několik vrchnostenských dekretů.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond *Velkostatek Otín – Předslav – Habartice* o časovém rozsahu (1735) 1777–1850 (1881) uspořádal v období od června do července 2015 Mgr. Vladimír Červenka ve Státním oblastním archivu v Plzni, pracoviště Klášter u Nepomuka. Inventář sestavil a úvod k němu napsal v červenci 2015 rovněž Mgr. Vladimír Červenka.

V Klášteře 16. 12. 2015

Mgr. Vladimír Červenka

Seznam použitých pramenů a literatury

Nevydané prameny:

AHMP, *Sbírka matrik*, sign. JCH N14 [online].

Dostupné z <www.ahmp.cz/index.html?wstyle=2&catalogue=1>.

NA, *Sbírka genealogická Dobřenského*, inv. č. 412, 1017.

NA, *Sbírka genealogicko-heraldická Wunschwitzova*, inv. č. 1258.

NA, fond *Úřad desk zemských, Deskové listiny*, inv. č. 2392, kart. 68.

SOA v Plzni, *Sbírka matrik západních Čech*, sign. Jáchymov 04, Mariánské Lázně 02, Plzeň 080, Předslav 01–04, 14, 16 [online]. Dostupné z <www.portafontium.eu>.

SOA v Třeboni, *Sbírka matrik Jihočeského kraje*, sign. Štěkeň 01, sign. Vimperk 24 [online]. Dostupné z <digi.ceskearchivy.cz>.

SOkA Klatovy, fond *Archiv obce Předslav*, sign. OK 214 (*Pamětní kniha obce Předslavi od roku 1918. Díl první*), sign. OK 215 (*Pamětní kniha obce Předslavi od roku 1918. Díl druhý*) [online]. Dostupné z <www.portafontium.eu>.

Tištěné a zpracované prameny

BURDOVÁ, Pavla – CULKOVÁ, Dagmar – ČÁŇOVÁ, Eliška – LIŠKOVÁ, Marie – RAJTORAL, František (edd.). *Tereziánský katastr český*. Svazek 3 – *Dominikál*. Praha, 1970, s. 222–223, č. 612, s. 232–233, č. 654, s. 234–235, č. 663.

ČADKOVÁ, Iva – ZAHRADNÍKOVÁ, Magda (edd.). *Berní rula*. Svazek 24–25 – *Kraj Plzeňský*. II–III. díl. Praha, 2002–2003, s. 545–546, 803, 989–990.

FANTA, Gustav. *Statistik und Beamten-Schematismus des Grossgrundbesitzes und der landwirtschaftlichen Industrien Böhmens*. Prag, 1891, s. 215.

Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser auf das Jahr 1909, s. 1045.

Handbuch des Königreichs Böhmen (ročníky 1844–1847).

CHALUPA, Aleš – LIŠKOVÁ, Marie – NUHLÍČEK, Josef – RAJTORAL, František (edd.). *Tereziánský katastr český. Svazek 2 – Rustikál (kraje K–Ž)*. Praha, 1966, s. 12–13, č. 612, s. 26–27, č. 654, s. 30–31, č. 663.

PROCHÁZKA, Johann F. *Topografisch-statistischer Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen, zugleich Adressenbuch sämtlicher bei demselben angestellten Beamten, des Forstpersonals u. s. w.* Prag, 1880, s. 109–110.

PROCHÁZKA, Johann F. *Beamten-Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen. Adressen sämtlicher bei der Oekonomie, Forstwirtschaft und Industrie angestellten Beamten, Pächter u. s. w.* Prag, 1887, s. 107–108.

PROCHÁZKA, Johann F. *Topographisch-statistischer Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen, zugleich Adressenbuch sämtlicher bei demselben angestellten Beamten, des Forstpersonals, u. s. w.* Prag, 1891, s. 462–463.

SCHALLER, Jaroslaus. *Topographie des Königreichs Böhmen. Zwölfter Theil – Klattauer Kreis*. Prag und Wien, 1789, s. 159–160.

Schematismus des Königreichs Böhmen (ročníky 1805, 1808, 1811–1813, 1815–1843).

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen; statistisch-topographisch dargestellt. Siebenter Band – Klattauer Kreis*. Prag, 1839, s. 267–273.

Statistický lexikon obcí České republiky 2013. Praha, 2013.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus velkostatků v Království českém*. Praha 1894, s. 253.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus des Grossgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter*. Prag, 1900, s. 549, 582.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus und Statistik des Grossgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter im Königreiche Böhmen*. Prag, 1906, s. 610, 648.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus landtäflicher Güter, grösserer Rustikalwirtschaften, Beamten und Pächter*. Prag, 1910, s. 444.

TRAJER, Johann. *Historisch-statistische Beschreibung der Diocese Budweis*. Budweis, 1862, s. 206–207.

ZAHRADNÍKOVÁ, Magda (ed.). *Soupis poddaných podle víry z roku 1651 : Plzeňsko – Klatovsko*. Svazek 1–2, Praha, 2003, s. 355–357, 430–432.

Literatura

ANDERLE, Jan – ROŽMBERSKÝ, Petr – TRACHTA, Milan. Panské sídlo v Habarticích. *Hláská : Zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka*, 1993, roč. 4, Příloha, s. 1–8.

CIHLÁŘ, Tomáš. *Pošumavské pivovary : Po stopách starých pivovarů a pivovárků západního Pošumaví aneb od Albrechtic až do Žichovic*. Sušice, 2003, s. 81–84.

ČECHOVÁ, Gabriela – HLADÍK, Čestmír – HOLL, Ivo – RADIMSKÝ, Jiří – VOLF, Miloslav. Soupis starých pozemkových knih. *Archivní časopis*, 1961, roč. 11, s. 6–16.

ČERNÝ, Václav. *Slovníček archivní terminologie II : Názvosloví pro zemědělsko-lesnické archivy*. Praha, 1955.

JANOUSEK, Emanuel. Další zprávy o patrimoniálních archivech. *Časopis archivní školy*, 1936, roč. XII (1934), s. 159, 164.

MÍRKA, Jakub – VANIŠOVÁ, Hana. Salbuch panství Červené Poříčí – Roupov : Unikátní popis panství z roku 1760 od Jana Nepomuka Tadeáše Košína z Freidenfeldu. *Západočeské archivy*, 2013, s. 66.

ROŽMBERSKÝ, Petr. Vlčí existuje nejméně 650 let. *Jižní Plzeňsko*, 2004, roč. II, s. 17–28.

ÚLOVEC, Jiří. Panská sídla v Otíně a Předslavi u Klatov. *Minulostí západočeského kraje*, 2001, roč. XXXVI, s. 29–67.

VANĚK, Ferdinand – HOSTAŠ, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v Království českém od pravěku do začátku XIX. století. VII – Politický okres klatovský*. Praha, 1899, s. 143–145.

Internetové zdroje

MAREŠ, Jan. *Leopold Maria Ignatz Zeithammer : Kolonizace střední Šumavy* [online]. [cit. 2015-07-21]. Dostupné z <www.kohoutikriz.org/data/w_zeith.php>.

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

AHMP	Archiv hlavního města Prahy
AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
č. o.	část obce
ed., edd.	editor, editoři
EL NAD	evidenční list národního archivního dědictví
ev. j.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kart.	karton
KP	kniha přírůstků
k. ú.	katastrální území
MV	ministerstvo vnitra
NA	Národní archiv
okr.	okres
roč.	ročník
s.	strana
sign.	signatura
SOA	Státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	Státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Příloha č. 2: Dnešní a německá či již nepoužívaná znění místních jmen

Dnešní znění:

Anenský Dvůr (lokalita na k. ú. Točnick u Klatov, okr. Klatovy)

Habartice (č. o. Klatovy, okr. Klatovy)

Chuchle (zaniklá ves, dnes lokalita na k. ú. Habartice u Obytců, okr. Klatovy)

Nový dvůr (zaniklý objekt v lokalitě Chuchle na k. ú. Habartice u Obytců, okr. Klatovy)

Otín (č. o. Klatovy, okr. Klatovy)

Předslav (okr. Klatovy)

Německé či nepoužívané znění:

Annahof

Habartitz

Chuchle

Neuhof

Votín, Votíno, Wottin

Předslava, Předslaw, Przedslaw, Przedslaw

Německé či nepoužívané znění:

Annahof

Habartitz

Chuchle

Neuhof

Předslava, Předslaw, Przedslaw, Przedslaw

Votín, Votíno, Wottin

Dnešní znění:

Anenský Dvůr (lokalita na k. ú. Točnick u Klatov, okr. Klatovy)

Habartice (č. o. Klatovy, okr. Klatovy)

Chuchle (zaniklá ves, dnes lokalita na k. ú. Habartice u Obytců, okr. Klatovy)

Nový dvůr (zaniklý objekt v lokalitě Chuchle na k. ú. Habartice u Obytců, okr. Klatovy)

Předslav (okr. Klatovy)

Otín (č. o. Klatovy, okr. Klatovy)

Příloha č. 3: Přehled zjištěných majitelů a úředníků statků Otín, Předslav a Habartice

Osobní jména majitelů a úředníků nejsou počesťována a jsou uváděna v podobě, v jaké se vyskytují v pramenech a literatuře. Kurzíva vyznačuje data příslušné písemné zmínky, která ovšem nemusí být totožná se skutečným počátkem nebo koncem držby statku či výkonu funkce.

Majitelé

A) Otín

<i>1379</i>	Jeniš a Oldřich
<i>1390–1394</i>	Chvalek z Otína
<i>před 1441</i>	Jan z Otína, řečený Propheta
<i>1441</i>	Jan z Otína, synovec předešlého
<i>1458–1460</i>	Vaněk z Otína
<i>1491</i>	Volkmar z Otína
<i>1519</i>	Ctibor Boříkovský z Košumberka
<i>1521–1527</i>	Vilém a Burian Boříkovští z Košumberka, synové Ctibora, společně
<i>1527–1550</i>	Burian Boříkovský z Košumberka
od 1550	Šebestián Reichenbach z Reichenbachu
<i>1553–1556</i>	Kryštof a Jindřich Reichenbachové z Reichenbachu
<i>1556</i>	Václav Broum z Miřetic
<i>1556–1558</i>	Fabián Mejtolár z Mejtolu
<i>1558–1584</i>	Matyáš Kaffunk z Poborovic
<i>1589–1594</i>	Pavel Kaffunk z Poborovic, syn předešlého
<i>1612–1648</i>	Jiřík Kanický z Čachrova, zeť předešlého
<i>1651–1655</i>	Ludmila Kanická z Poborovic, vdova po Jiříkovi
<i>1656–1668</i>	Vilém Jetřich Kanický z Čachrova, syn Ludmily a Jiříka, ½ statku
<i>1656–1669</i>	Jan Jiří Kanický z Čachrova, syn Ludmily a Jiříka, ½ statku
<i>1668/9–1675</i>	Maria Sofia Bukovská, rozená Straussová von Heidesdorf
<i>1675–1695</i>	Jan Vilém Příchovský z Příchovic
<i>1695–1705</i>	Albrecht Karel a Antonín Ferdinand Příchovští z Příchovic, synové Jana Viléma

1705–1708	Albrecht Karel Příchovský z Příchovic
1708–1712	Přibík Vilém Kokořovec z Kokořova
1712–1716	Přibík František Josef svobodný pán z Újezda
1716–1724	Přibík Josef Jan († 1718), Marian František Josef († jako dítě) a Marian Václav Isidor († 1724) svobodní páni z Újezda, nezletilí synové Přibíka Františka Josefa
1716–1728	Jan Josef svobodný pán z Újezda, do 1724 jako poručník vnuků
1728–1735	Marie Anna Alžběta hraběnka Michnová z Vacínova, rozená svobodná paní z Újezda, dcera Přibíka Františka Josefa a vnučka Jana Josefa
1735–1740	Maria Viktoria Anna svobodná paní von Unwerth, rozená von Engelsfluß
1740–1779	František Adam svobodný pán (od 1772) Janovský z Janovic
1779–1784	Dominik František, Jan Vincenc a Václav Josef svobodní páni Janovští z Janovic, synové Františka Adama, společně
1784–1808	Jan Vincenc svobodný pán Janovský z Janovic
1808	Ferdinand svobodný pán Hirsch von Sternfeld
1808–1809	Aloisia Somssich de Saárd, rozená Hirsch von Sternfeld, dcera Ferdinanda
1809–1840	JUDr. Johann Miechura (Měchura)
1840–1870	Leopold Karl Eugen Miechura, syn předešlého
1871–1872	Viktor Miechura, syn předešlého
1872	Marie Zeithammerová, rozená Petersová
1872–1875	Viktor Miechura, podruhé
1875–1882	MUDr. Vojtěch (Adalbert) Duchek
1882–1890	Bertha Amalie Halbmayrová, od roku 1883 provdaná Hanelová, s manželem Karlem Georgem Hanelem
1890–1896	Jaroslav a Marie Procházkovi
1896–1897	Bertha Amalie Hanelová, podruhé
1897–1910	Olga hraběnka von Zedtwitz-Liebenstein, rozená Kiepach von Haselburg

B) Předslav

- 1370 Jeník z Mečkova (farář v Měčíně), Ondřej, Habart (pražský měšťan) a sirotci Antonína (Amchy) z Mečkova a Jana z Předslavi
- 1379 Kunka, vdova se sirotky; Jan Janův z Předslavi
- 1385 Vilém z Předslavi
- 1390 Hynčík Pluh z Orlika, Frána z Předslavi
- 1404 Jan z Předslavi a Nedanic, syn Viléma z Předslavi
- 1404–1410 Ruprecht z Tlučné
- 1435 Beneš z Újezdce
- před 1483 Ondřej a Půta z Předslavi
- 1486–1522 Petr z Damnice
- 1523–1535 Anežka z Olbramovic a ze Lhoty, vdova po Petrovi z Damnice
- 1538–1554 Vilém Boříkovský z Košumberka s manželkou Voršilou ze Žihobec, vnučkou Anežky z Olbramovic
- 1554–1555 Anna Sádlová z Košumberka, Bohunka Chlumčanská z Přestavlk, Barbora Boříkovská z Košumberka, dcery Viléma Boříkovského, společně
- 1555–1585 Bavor Sádlo z Kladrubec s manželkou Annou Boříkovskou z Košumberka
- 1592–1593 Adam, Zikmund a Jindřich Sádlové z Kladrubec, synové Bavora, společně
- 1603 Zikmund Sádlo z Kladrubec
- 1603–1619 Karel Říčanský z Řičan
- do 1624 Petr Říčanský z Řičan, bratr Karla
- 1628 Adam Oldřich Říčanský z Řičan, syn Karla
- 1629 Anna Schirndingerová von Ketschau, zástavní majitelka
- 1651–1673 Petr Vilém Říčanský z Řičan, bratr Adama Oldřicha
- 1673–1699 Magdalena Maxmiliána Kanická z Čachrova, rozená Lehomská z Malevic
- 1699 Vilém Jetřich Kanický z Čachrova, vdovec, s dcerou Annou Ludmilou, provdanou Coenensovou
- 1700–1704 Vilém Jetřich Kanický z Čachrova
- od 1704 Albrecht Karel Příchovský z Příchovic – Předslav spojena s Otínem

C) Habartice

1. díl

do 1584	součást majetku pomuckého kláštera, od 15. století panství Zelená Hora
1584–1591	součást panství Plánice
1591–1603	Jiřík Příchovský z Příchovic
1615–1628	Jan Jiří Harant z Polžic a Bezdržic, emigroval
1628–1631	Jiří Friedrich Harant z Polžic a Bezdržic
od 1631	Přibík Jeníšek z Újezda – spojení obou dílů statku

2. díl

1379	Jan
<i>před 1483</i>	Ondřej Hrdě z Habartic
1544–1623	město Klatovy
1623–1629	Přibík Jeníšek z Újezda, zástavní držitel
1629–1631	město Klatovy
1631	Přibík Jeníšek z Újezda, podruhé
1644–1667	Regina Kateřina Kocová z Dobrše, rozená z Klenového a Janovic
1667–1680	jezuitská kolej v Klatovech
1680–1687	Jan Václav Karel ze Svárova
1687	Anna Maria von Rosenfeld, rozená von Edelstein
1687–1699	Anna Helena Bohušová z Otěšic, rozená Broumová z Miřetic
1699–1700	Karel Maxmilián hrabě Lažanský z Bukové
1700–1710	Julius Franz Steinbach von Kranigstein
1710–1719	Anton Franz Steinbach von Kranigstein, bratr Julia Franze
1719–1728	Joseph Karl Pergler von Perglas
1728–1739	Karl Maximilian Wilhelm svobodný pán von Steinbach und Kranigstein
1739–1750	Ignaz Karl Joseph svobodný pán von Unwerth
od 1750	František Adam Janovský z Janovic
1750–1890	Habartice spojeny s Otínem a Předslaví
1890–1894	Karl Georg Hanel, bývalý spolujednatel statku Otín – Předslav
<i>asi od 1900</i>	Joseph hrabě von Wallis auf Carrighmain, statek připojen k Plánici

Chuchle

<i>1379</i>	Bušek (z Obytec?)
<i>1414</i>	Zbraslav z Obytec a z Chuchle
<i>1433</i>	Oldřich Chuchel z Obytec (1470†), Bohuslav Chuchel z Obytec
<i>před 1470</i>	Výšek Chuchel z Obytec
<i>1663–1782</i>	Chuchle spojena s Habarticemi
<i>1808</i>	Johann Frodl (Froidl)
<i>1809–1810</i>	Andreas Beck, † 10. dubna 1810
<i>1813</i>	Eva Margaretha Becková, rozená Zubrová, vdova po Andreasovi
<i>1817–1818</i>	Johann Paul Beck (Bäk, Bek), syn Andrease a Evy Margarethy
<i>od 1818</i>	JUDr. Johann Miechura, Chuchle spojena s Habarticemi

Úředníci

Do roku 1850

A) Vrchní úředníci

<i>1744</i>	Bukovský, v Otíně
<i>1752–1755</i>	Johann Viktor Anton Praun (Braun), v Otíně
<i>1765–1770</i>	Franz Wenzel Koppisch (Kopisch), předtím obroční, v Otíně
<i>1770–1778</i>	Franz Friedrich Luniaczek, v Otíně
<i>1771–1774</i>	Josef Malý, v Předslavi, stejně jako všichni následující
<i>1784</i>	Johann Joseph Födisch
<i>1785–1789</i>	Václav Vincenc Wanc (Wantz)
<i>1791–1792</i>	Václav Rychetský (Richetzky)
<i>1793–1797</i>	Jakub Filip Chalupný (Challupny)
<i>1798–1800</i>	Anton Franz Baumann
<i>1802</i>	Joseph Ujmann
<i>1804–1809</i>	Franz Lego
<i>1810–1811</i>	Johann (Franz) Bernkopp
<i>1811</i>	Joseph Schubert
<i>1811–1812</i>	Wenzel Schatz

<i>1813–1818</i>	Martin Lendl, 1812–1830 inspektor, v téže funkci na Měcholupech
<i>1818–1829</i>	Heinrich Kraus, předtím aktuár
<i>1830</i>	Martin Lendl, současně inspektor
<i>1830–1835</i>	Franz Kaisler (Kaißler), předtím aktuár
<i>1835–1837</i>	Joseph Stehlik
<i>1837–1850</i>	Anton Neumann

B) Justiciáři

<i>1792–1793</i>	Joseph Mach von Palmstein
<i>1804–1822</i>	Johann Albert, současně na Měcholupech
<i>1822–1829</i>	Vincenz Heinrich, současně na Měcholupech
<i>1829–1850</i>	Leopold Karl Eugen Miechura, od 1840 majitel statku

Po roce 1850

A) Vrchní úředníci

<i>1850–1869</i>	Josef Lukeš, předtím aktuár
<i>1875</i>	Arnošt Glückselig
<i>1879–1883</i>	Leopold Albert
<i>1886–1888</i>	Arnošt Svoboda
<i>1891</i>	Franz Tollinger
<i>1891</i>	Antonín Povrle
<i>1900–1910</i>	Jan Pecina

Inventární seznam

I. KNIHY

A) Dominikální agenda

1	Kniha opisů pozemkoknižních zápisů pro obec Otín (Wottin) Česky, německy; 26 × 39 cm; vazba z lepenky a papíru (mírně potrhaná)	(1779) [1850]	ukn 1
2	Kniha opisů pozemkoknižních zápisů pro obec Habartice a osadu Chuchle (Habartitz) Česky, německy; 25,5 × 39 cm; vazba z lepenky a papíru (potrhaná)	(1782) [1850]	ukn 2

B) Přenesená agenda

1. Soudní agenda

3	Klatovy 540 Pozemková kniha statku Otín, Předslav, Habartice (Guth Wottin Grund Verschreibungs-Buch. Dann Kauf- und Verkauf [Heurat]h und Vermüthungs Contracten Lit. O 1779) Česky, německy; 23 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní (desky silně odřené a částečně rozměklé); jmenný rejstřík	(1735) 1779–1826	ukn 3
4	Klatovy 539 Pozemková kniha statku Otín, Předslav, Habartice (Guth Wottin und Habartitz Grundverschreibung Buch Vom Jahre 1794 N I) Česky, německy; 23 × 36 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování; jmenný rejstřík	(1793) 1794–1812	ukn 4
5	Klatovy 546 Pozemková kniha obce Otín (Dorf Wottiner Grundverschreibungs dann Kauf und Verkaufs Kontraktenbuch No II. Anfangend vom 1ten November 1804.) Česky, německy; 23,5 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní (desky odřeny); jmenný rejstřík	(1798) 1804–1850 (1881)	ukn 5

Inv. č.	Sign.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
6	Klatovy 542	Pozemková kniha obce Předslav (Pržedslawer Grund Buch. No II.) Česky, německy; 23 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní (trhliny, desky silně odřeny, tkanice na zavazování nedochovány); jmenný rejstřík	(1742) 1804–1850 (1868)	ukn 6
7	Klatovy 548	Pozemková kniha osady Chuchle (Grundbuch Bey dem landtäflichen Hoffe Neuhofer oder Chuchle Vom Jahre 1808. No I.) Česky, německy; 23 × 35,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování (desky odřeny); jmenný rejstřík	1808–1842 (1881)	ukn 7
8	Klatovy 541	Kniha pozůstalostních řízení statku Otín, Předslav, Habartice (Gueth Wottin Amts-Vertrags Protocoll. Litera Q) Česky, německy; 23 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní (desky odřeny, na zadní odtržena celá svrchní vrstva); jmenný rejstřík	1777–1817	ukn 8
9	Klatovy 543	Kniha pozůstalostních řízení statku Otín, Předslav, Habartice (Guth Wottin Amts Vertrags Protocoll Litera R) Německy, česky; 22,5 × 35,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování; jmenný rejstřík	(1796) 1817–1833	ukn 9
10	Klatovy 547	Kniha pozůstalostních řízení statku Otín, Předslav, Habartice (Guth Wottin Amts Vertrags Protocoll Litera S) Německy, česky; 22 × 35,5 cm; vazba z lepenky a papíru	(1808) 1826–1832	ukn 10
11	Klatovy 545	Kniha pozůstalostních řízení statku Otín, Předslav, Habartice (Gütter Wottin, Pržedslaw, Habartitz und Chuchle. Amts Vertrags Protocoll Litt: T.) Česky, německy; 24 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování; jmenný rejstřík	1832–[1849] (1881)	ukn 11

Inv. č.	Sign.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
12	Klatovy 550	Kniha svatebních smluv statku Otín, Předslav, Habartice (Heuraths Kontrakten Buch No II.) Česky, německy; 23,5 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování (desky mírně odřeny); jmenný rejstřík	1804–1849 (1873)	ukn 12
13	Klatovy 552	Kniha dlužních úpisů statku Otín, Předslav, Habartice (Obligations Buch No II. bei denen Güttern Wottin und Habartitz Anfangend vom 1. November 1804.) Česky, německy; 23 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní (desky silně odřeny a rozměklé, tkanice na zavazování nedochovány); jmenný rejstřík	1804–1850 (1857)	ukn 13
14	Klatovy 544	Kniha kvitancí statku Otín, Předslav, Habartice (Klattauer Kreis Guth Wottin Liber quittantiarum Litt. B.) Česky, německy; 24,5 × 38 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní; jmenný rejstřík	(1805) 1821–1850 (1857)	ukn 14
15	Klatovy 553	Kniha testamentů statku Otín, Předslav, Habartice (Testamenten Buch No II. bei denen Güttern Wottin und Habartitz Anfangend von 1ten. November 1804.) Česky, německy; 23,5 × 36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování (desky mírně odřeny); jmenný rejstřík	(1797) 1804–1832	ukn 15

Název archivní pomůcky:	Velkostatek Otín – Předslav – Habartice
Značka archivního fondu:	Vs Otín – Předslav – Habartice
Časové rozmezí:	(1735) 1777–1850 (1881)
Počet evidenčních jednotek:	15 (15 úředních knih)
Počet inventárních jednotek:	15
Rozsah v bm:	0,45
Stav ke dni:	16. 12. 2015
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Vladimír Červenka
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Vladimír Červenka
Počet stran:	32
Počet exemplářů:	5
Schválil:	Mgr. Petr Hubka, ředitel SOA v Plzni dne 16. 12. 2015, č. j. SOAP/006-2359/2015